

Til Møre og Romsdal fylke
Fylkeshuset
6404 MOLDE

Høring: på Søknad om utvidet utslippstillatelse for Skretting AS, Averøy kommune

Norges Naturvernforbund anser saken som allmenngyldig i Norge og benytter seg av sin høringsrett ut fra dette.

Presset på ressursene våre øker fra år til år. Med dagens press og kunnskap om konsekvensene av våre handlinger kan vi ikke lenger se på ulike næringer atskilt fra hverandre i miljøsammenhenger.

Fisk i oppdrett skiller seg fra kjøttproduksjon av planteetere ved at kjøttetende fisk trenger et stort tilskudd av proteiner, blant annet de essensielle marine n-3 fettsyrene. Det argumenteres for at forproduksjonen er bærekraftig fordi det anvendes mye landbaserte næringsmidler. Det er ingen selvfølge at landbruk er bærekraftig og bruk av landbaserte næringsmidler er heller ikke et argument i seg selv for bærekraftig fôrproduksjon/oppdrettsnæring. Generelt nyttes det ca. 50 % marine råvarer i fôrproduksjon¹. EWOS økte sin produksjon i Florø fra 80 000 til 160 000 tonn. Så vidt vi kan forstå er det ikke nok tilgjengelig marint protein i havet til enda en produksjonsøkning, til tross for vegetabilsk råstoff.

Økt fôrproduksjon betyr også grunnlag for økt oppdrettsaktivitet og dermed økende press på et svært utsatt økosystem.

Potensielle effekter av en økning i produksjonen

En økning fra 145 000 tonn til 200 000 tonn vil gi en total økning av fiskeprodukter i produksjonen på ca. 26 950 tonn, hvor fiskemel utgjør 14 850 tonn. Hvor mye fersk fisk dette utgjør oppgis ikke i søknaden. Marin rådgiver lykkes ikke å få tak i den informasjonen hos SKretting AS. Det oppgis heller ikke hvilke arter de nytter eller redskap de er fisket med.

- *Norges Naturvernforbund krever at dette må opplyses om før en økning i produksjonen gis.*

Kontaktperson for søknaden, Michael Kongshaug, oppgir at det er svært begrenset mengde med marine råvarer som benyttes da de ønsker å være mest mulig bærekraftig. Dette stemmer ikke med det de selv oppgir i miljørapporten fra 2005 hvor de selv oppgir at marine råvarer er den viktigste ingrediensen. Det at de kjøper fisk fra regulerte fiskerier er ikke en god nok garanti for bærekraftig produksjon, da vi vet at mange bestander fiskes ned til bunnivå før fisket opphører. Selv i ”opplyste” Norge er det direktefiske på flere arter som er oppført på rødlisten over truede arter. Bruk av den svært sårbare tobisbestanden i fôrproduksjonen er et

¹ IPPC DIRECTIVE fish feed reference document

eksempel på at produksjonen ikke er bærekraftig. Til tross for at det er et foreløpig stopp i tobisfiske så fisker EU fortsatt på tobis i Nordsjøen, samt at Norge har tillatt 25 båter prøvofiske i et av de siste gjenværende tobisfeltene i norsk sone. Tobis er en nøkkelart for annen villfisk og fugl. Man begår en feil ved å referere til fiske av tobis og andre industrifisk som en utnyttet nisje. Hele næringskjeden er avhengig av at vi ikke tømmer den direkte inn førproduksjonen.

- *Kan Skretting garantere at de ikke har tobis i produksjonen sin?*
- *Vi ber om at søknaden ikke innvilges før tilstrekkelig dokumentasjon er lagt fram.*

I deres egen miljørapport oppgir Skretting en førfaktor på 1,08. Fra fanget villfisk til produsert fisk er tallet ikke det samme som fra ferdig før til produsert fisk. Skretting hopper over en del ledd. I det vitenskapelige tidsskriftet Nature i 2000² er det oppgitt 3 tonn villfisk for 1 tonn oppdrettet laks.

Oppdrett er det største opphavet til økningen av både fosfor og nitrogen langs kysten ifølge NIVA rapport TEOTIL³ som tar for seg næringsutslipp fra ulike kilder. I Skagerrak er 90 % av sukkertaren borte og det er klare indikasjoner på at det kommer av økt næringstilførsel sammen med høyere dødelighet pga høye sommertemperaturer i noen år. Denne utviklingen registreres i økende grad nordover. Eneste måten å motvirke denne utviklingen, som allerede kan ha hatt meget negative konsekvenser for økosystemet, er ved å si nei til økt produksjon.

- *Vi ber om at søknaden ikke innvilges fordi økningen vil bidra til økt næringstilførsel til kysten.*

En undersøkelse av det marine miljøet i nærheten av utslippene er ikke vedlagt og det foreligger ingen plan om at det vil bli utført senere. Det er da ingen mulighet til å fastslå eventuelle miljømessige konflikter og søknaden bør på det grunnlaget alene tilbakevises inntil en undersøkelse er redegjort i søknaden.

Bærekraftig utvikling og føre var prinsippet bør være de viktigste vurderingskriteriene for slike prosjekt som har store konsekvenser utover de lokale utslippskildene. Med dagens situasjon ser vi ikke rom for en økning i produksjonen. Skrettings søknad må sees i sammenheng med EWOS sin produksjonsøkning i Florø.

Med vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund

Øystein Folden
Fylkesleder i Naturvernforbundet i Møre- og Romsdal

Bernt Rydland Olsen
Marin rådgiver i Norges Naturvernforbund

² i Naylor, R L et al (2000) "Effect of aquaculture on world fish supplies". Nature 405 (6790), 1017-1024:

<http://www.nature.com/nature/sustainabledevelopment/>

³ NIVA rapport 5330-2007